
Hjuringen

BUDSTIKKE FOR

Norsk Lur- og Bukkehornlag

INTERESSEORGANISASJON FOR UTØVERE, TILVIKERE OG SYMPATISØRER

www.lurogbukkehorn.org

NUMMER 1

JUBILEUMSÅRGANG 10

MAI 2005

Mye historisk stoff i HJURINGEN denne gang

(Illustrasjon: Nils Werenskjold)

Frå leiaren:

Så er ein ny vår på veg. Men det ser ut til å verte ein langdryg fødsel. Det starta med mildvær allereie i februar og småbekkane har pludra vårsongen sin sidan då. Og i mars kom ein ny generasjon til verda i geitefjøset. Men no er det hutrande kaldt og snø i lufta her i fjellbygdene. Graset står i stampe, medan det er fullt anarki i geitefjøset. Alle skulle gjerne ha fått koma ut til varmande sol og grønne enger, men så langt må dei vente. Og kilingane drøyer ventetida med å vera høgt og lågt OVERALT. Det ser ikkje ut. Men før eller seinare kjem vel sommaren.

Og med den Landskappleiken. Endeleg har det vorte oppretta ein ny klasse for slåttespell på torader – det var på tide. Men fleire av oss skvatt då me såg Magnar Sundt si uttale at *”... og klassen blir knytt opp mot den allereie etablerte klassen ”andre eldre folkemusikk-instrument”*”.

På vegne av styret i NLB sendte eg eit brev til LfS der me åtvara mot ein uoverkommeleg oppgåve for dommarane. Det er ikkje mange her i landet som kunne føle seg kompetente til å vurdere prestasjonar over eit så

stort spenn.

Det som låg bak frå LfS si side, var både omsyn til å sleppe å opprette eit nytt dommar-sett og ei heller låg forventning til deltaking i den nye klassen. Me meinte at omsynet for dei som tek på deg den vanskelege oppgåva som kappleiksdommar, og respekten for utøvarane, måtte vega tyngst.

Det syner seg i ettertid at LfS har teke konsekvensen av dette. Torader-utøvarane får eigne dommarar og ”våre” dommarar får det same arbeidsfeltet som dei har hatt dei siste 15 åra.

Det har og vore meir brevveksling med LfS. Me i ”særlaga” fekk ein invitasjon til å gå inn i LfS som eigne medlemslag på visse vilkår.

Saken vart grundig diskutert i styret. Vår konklusjon så langt er at me ikkje stiller oss avvisande til eit fagleg samarbeid. I våre vedtekter står det om tilknytting: ***” Laget er en frittstående organisasjon. Årsmøtet kan gjøre vedtak om formelt samarbeide med likerettede organisasjoner.”***

Men det er for mange uavklara forhold så langt, til at me evt. kan stille oss positive til eit organisatorisk samarbeid eller

samanslåing. Så får me sjå kva framtida vil gje.

Det er ikkje lett å spå, men ein ting veit me for sikkert. **Neste år kan NLB feire 10 år!** Dette vert ein av årsmøtesakene, så møt opp og sei di meining om både dette og andre saker. Eit godt tips for halde seg orientert om det komande årsmøtet, er forresten å **følgje med på heimesidene våre**. Det ser ikkje ut til at det er alt for mange av medlemmene som er innom der. Har de kanskje tips til forbetring

eller noko som manglar?

Men det er moro at ein del ikkje-medlemmer finn fram til sida vår. Det ser me m.a. på eit jamnt tilsig av nye medlemmer via det elektroniske innmeldingsskjemaet vårt.

Eg ynskjer både nye og gamle medlemmer velkomen til Røros til både sosialt og fagleg samkvem i jonsok-helga.

Hutrande mai-helsing frå
Eilif

ÅRSMØTE I NLB

Styret i NLB minner alle sine medlemmer om at det også i sommer avholdes årsmøte under Landskappleiken.

I år arrangeres kappleiken på Røros i perioden 22. - 26. juni.

Endelig møtedato er ikke bestemt.

Vanlige årsmøtesaker:

1. Godkjenning av innkallelse
2. Valg av møteleder og referent
3. Årsmelding
4. Regnskap
5. Valg
6. Innkomne saker

■ Fra styret v. leder:

- NLB 10 år i 2006. Jubileumsfeiring
7. Handlingsplan

Saker som skal behandles på årsmøtet under punkt 6, må være styret i hende innen 1. juni 2005.

Hvordan jeg ble fagott-eier, eller Duduken har skylda

Jeg har i mange år vært fascinert av et armensk/georgisk dobbeltrørbladinstrument; DUDUK. Djivan Gasparian fra Armenia er en verdenskjent utøver på dette instrumentet med mange plateutgivelser bak seg.

Duduken består av et trerør med 9 fingerhull og et ca. 10 cm langt og 3 cm bredt dobbelt rørblad. Instrumentet har en mjuk og behagelig tone.

Gjennom salget av en østerdalsklarinet, kom jeg i kontakt med Johnny G. Pedersen (medlem nr. 117 i NLB) som kunne skaffe meg en duduk. Med duduken vel i hus tentes lystene i meg; kan jeg lage et "norsk" dobbeltrørbladinstrument?

I "Det gjallar og det læt" av Reidar Sævåg, side 46-47 står det:

"Borklur

Lurar av bork har vore kjende over mest heile landet og har fleire stader halde seg levande til denne dag. Årsaka er vel at dei i så stor mon har vore ei leike for born, enda om det kravdest mykje større kunne å lage desse lurane enn kvannlurane. Orebork var mest brukt, særleg gråor, ser det ut til, og luren kallast då jamnleg orelur. Men rogn, selje og bjørk er òg

nemnde, jamvel einer og gran ein hende gong.

Borken vart skoren i spiral"

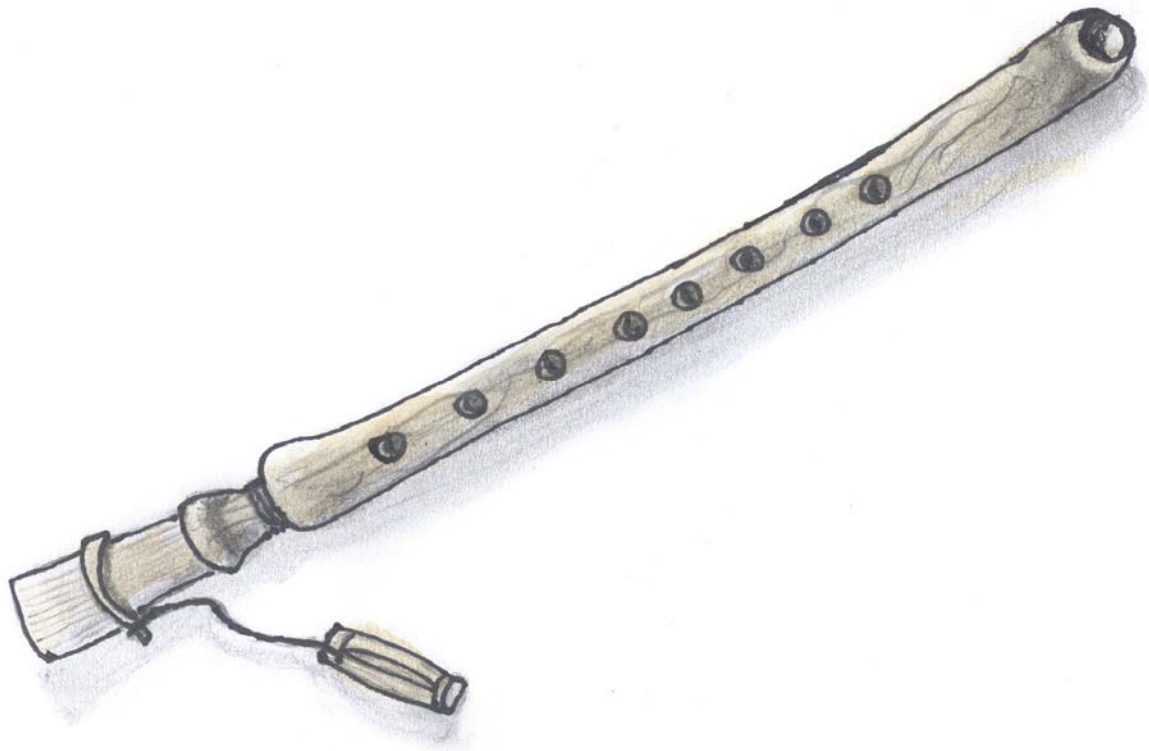
Her følger en detaljert beskrivelse på hvordan borkluren med "trompetmunnstykke" lages. På side 49 avsluttes kapitelet om borkluren :

"I visse område av landet og ofte jamsides med denne trompet-utgåva har folk utstyrt borkluren med eit munnstykke av klarinett- eller obotypen. Det skal vi kome attende til."

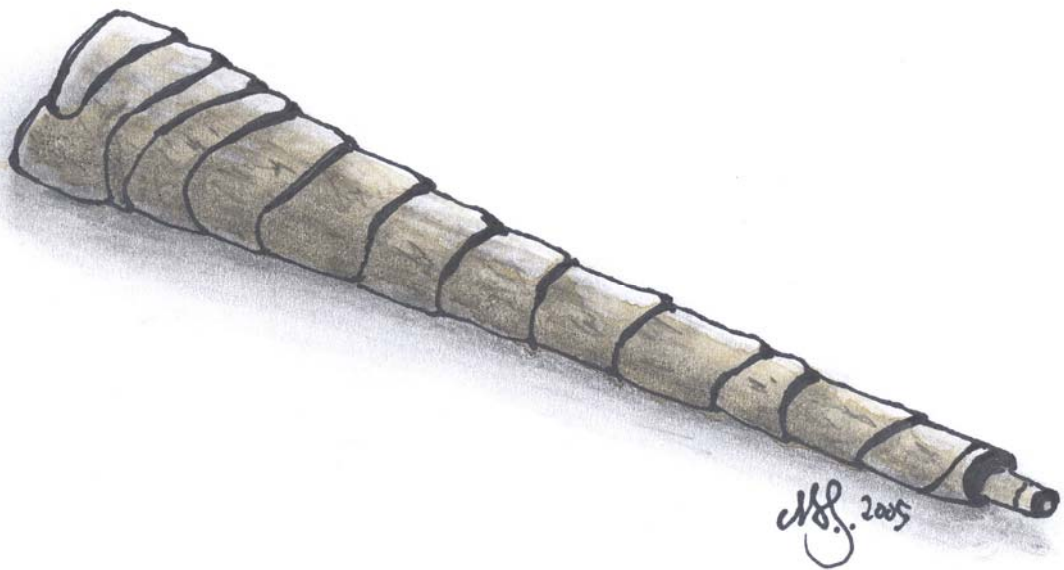
På side 71 "kjem vi attende til":

"Borklur med "rørblad"-munnstykke

Det er med borkluren som med hornet: Trompet-teknikken har vore vanlegaste blåsemåten. Men det har vore vanskelegare å kartleggje sjølvve blåseteknikken på borkluren då mange av heimelsmennene ikkje har nemnt eller visst noko om dette. Og gamle lurar av bork finst sjølvvsagt ikkje. Så mykje veit vi likevel at både klarinett- og oboprinsippet har vore brukte. Frå tre bygder blir det nemnt direkte at dei sette ei halmpipe i blåseopninga

DUDUK - illustrasjon M. Storbækken

BARKLUR - illustrasjon M. Storbækken

Lengre ned på sida kommer det mest interessante:

”Den andre måten, med ei lita borkhylse som munnstykke, flatklemd og tunna ut i eine enden, er betre dokumentert i vårt materiale

Rogn var truleg beste materialet til slike borkmunnstykke, seigare enn selje. Hylsa trong ikkje vere meir enn 3-5 cm lang. Ein klemde ho førts litt saman i eine enden, men ikkje så mykje at ho sprakk. Så ringa ein varsamt rundt med kniven 7-8 mm frå enden. Då spratt den ytre dekkborken av. Så stakk ein hylsa i munnen, så langt inn at heile den avskrelte enden låg fritt innanfor lippene, og bles. Tonen varierte med dimensjonane, di større ”fissert”, di sterkare tone, inntil ei viss grense. (Aust-Agder).

Ein laga gjerne eit lite utval av slike munnstykke og valde så det kraftigaste til å sette i luren. ”I luren sette me fast ei pipa av ein seljeteining med tjukn pålag som ein blyant. Så bles me så det svara i nutane. Lydane vart fine eller grove etter tjukn på pipene Me nytta slike lurar ved ”bjølling” av kjærastefolk – om det var på ei tid sevja gjekk. Me fekk då lurlåten lik ei ku som rauta.” (Lindås, Hordaland)”

Snart går sevja, så dette må prøves! Sjøelve lurkroppen er ikke så interessant; hva med et bukkehorn eller liten trelur med fingerhull og dobbelt rørblad? Det sier seg sjøl at disse instrumentene må hete TRUTHORN og TRUTLUR (jfr. tungehorn og tungelur (østerdalsklarinet)).

Hvor kommer fagotten inn i bildet? Som et resultat av dobbeltrørblad-fantasiene begynte jeg å drømme om fagotter om natta. Kunne jeg få låt i en fagott? Det fikk jeg snart rede på da Johnny G. Pedersens bror, Rune, ville kjøpe en neverlur av meg (er dette et komplott fra brødrene Pedersens side?). Det viste seg at han kunne skaffe meg en Mahillon fagott fra 1890-tallet til en rimelig pris; kroner 9 000,-. Mange penger for å finne ut om jeg kunne få låt i en fagott, men ”pytt sjit”.

Så nå får jeg låt i både duk og fagott, og snart vil TRUTLUREN ljome over Tolje-bygda.

God vår!

**Tolga den 15. mai 2005
Magnar Storbækken (medl. 78)
(no snø det!)**

Da mannen skulle stelle hjemme

En liten historie fra virk-
ligheten.

Mannfolk kan ha problemer
med å kombinere to gjøremål
samtidig. Jeg sto og spilte på
Østerdalsklarinetten samtidig
som middagen sto på kok.

Jeg spiller og spiller ...og
det koker og koker helt til po-

tene tar fyr. Da begynner brann-
varsleren å hyle, ungene hylar
og kona hylar med.

Det ble ikke mer spilling
den dagen.

Med vennlig hilsen
Johnny Grinde Pedersen
(medl.117)

Rolf K. Seldal - et aktivt medlem

Eg hadde to lurinnslag på
Kvam herads personalfest med
omlag 600 tilsette til stades.

Elles dreg eg for tida rundt i
Kvam herad i regi av Den Kul-
turelle Skulesekken og presente-
rar eldre folkemusikkinstrument
for samtlege 7. og 8. klassingar
+ nokre til: Ømlag 350 elevar
(17 framsyningar) får høyra m.a.
lur og bukkehorn og får ein nær-
rare kjennskap til desse vedun-
derlege instrumenta.

Eg kom forøvrig over eit
særs gamalt bukkehorn med flis
(som eg ikkje beherskar) i
Kinck-garden i Strandebarm,
samt ein gamal lur i eit bygde-
museum i Tørvikbygd.

Helsing ein "nyvald"
valkomitèmedlem:
tambur Rolf K. Seldal
(medl. 66)

Jeg kan også fortelle om en lurjobb jeg hadde i høst:

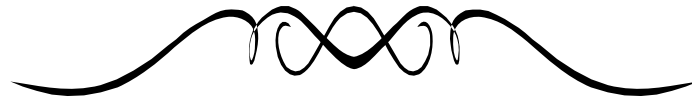
I oktober var det avduking av et minnesmerke for Steinalderboplassen på Stunner ved Ski. Arrangementet var i regi av Ski historielag og på tross av pøsende regn hadde over 100 mennesker funnet veien dit. Det er kjekt å ha et instrument som er ment for utendørsbruk!

I en sånn historisk ramme er det stas å kunne bidra med toner fra luren - et av de eldste instru-

mentene vi har i Norge. Jeg spilte lokker på lur både før og etter avdukingen.

Nå ser jeg fram til å formidle lurtoner til folket rundt Mjøsa. Her er det mange fine plasser hvor luren glir inn som en del av miljøet.

Vennlig hilsen Sissel Morken
Gullord
(medl. 106)

Husk å betale medlemskontingenten for 2005

**Purringer sendes herved ut til alle dere
som ikke har betalt!**

**Innsigelser rettes til direkte til
kassemester Storbækken (926 62 079)**

Mye har skjedd, og mange nye medlemmer har laget fått, siden Hjuringen kom ut for første gang mot slutten av forrige århundre. Bladet er inne i sitt 10. år!! Siden bladet nå fått så mange nye lesere, trykker vi i kommende utgaver av "Hjuringen" med glede opp igjen noen av de mest interessante artiklene som var med i de aller første utgivelsene. I dette nummeret litt om Edvard Griegs møte med bukkehornet.

Pga sin svake helse, ble Edvard Grieg beordret av sin lege å gå lange fjellturer om sommeren. Jotunheimen ble derfor besøkt hver sommer i nærmere ti år, og i 1887 skrev Edvard Grieg i et av sine mange brev om sine minnerike opplevelser fra vandringen året før.

"Jotunheimen, mitt svermeri, hvor jeg hver sommer i 14 dagers tid med min prektige venn Frants Beyer bader meg i opprinnelighet. Ja, her står man ansikt til ansikt med det store: det er Shakespeare, Beethoven og hva du vil av slikt i ren ekstrakt! Jeg bytter ikke dette mot et dusin Gewandhauskonserter.

Jeg må fortelle deg om en herlig, solklar augustdag midt mellom Skagastølstindene. Vi skulle stige over et fjell som heter "Friken", men kunne ingen

fører få. Så var det to smukke budeier på seteren, en eldre og en yngre blond, prektig jente som het Susanne. Disse tilbød seg da å følge oss over fjellet.

Under sang og jubel bar det nu oppover, og på høyden satte vi oss ned og levde høyt på hva ranslene kunne by. Konjakk og brevann lot stemningen formelig stige til eterisk høyde.

Men det skjønneste hadde vi ennu tilbake, ti Susanne hadde et lite nasjonalt instrument med seg, et bukkehorn som blott eier tre toner (her tok Grieg feil), og da jentene hadde sagt oss farvel der oppe på toppen, fordi de nu måtte ned igjen for å melke kyrne, og da Frants og jeg stod for-tapt over det skjønneste syn å se dem vandre henad fjellets rand, lyse, lette og ranke, med den blå horisont som bakgrunn, da med ett – jentene stod stille – satte

Susanne bukkehornet for munnen – jeg glemmer aldri stillingen, formenes uttrykk mot luften:

da tonet det mildt og vemodig som ut av fjellnaturen omkring oss:

Da det siste G var henklinget, så vi på hinannen – og stod i tårer! Ti vi hadde følt det samme!”

Morsomt er det å vite at dette mest sannsynlig er den eneste folkemusikkmelodien Grieg selv har skrevet ned og senere benyttet i en av sine klassiske komposisjoner. 8 år senere brukte han bukkehornmelodien til Susanne i sangen ”Kulokk” fra ”HAUGTUSSA”

SPELLEMANNPRISEN 2004 ble avviklet i februar, og i den forbindelse ville Atle Halstensen, som var orkesterleder under showet, gjerne bruke mange bukkehorn og lur under de vignettene som skulle avspilles.

I alt 6 lur- og bukkehornblåsere skulle være i aktivitet, men på grunn av showets økonomiske rammer, ble det dessverre ikke mulig å engasjere så mange. Det hele endte opp med en utøver på disse instrumentene.

Vignettene som ble benyttet under showet var en del folketo-

ner fra Østerdalen og Valdres. Disse ble fremført på bukkehorn i samspill med orkesteret, og var en blanding av ferdig innspilt studiomateriale (pålegg av flere horn) og live-fremførelse.

I orkesteret spilte Jørn Simenstad (medl. 67) bukkehorn og lur. I tillegg hadde Knut Skrindo (medl. 71) også vært med i studio og spilt inn et par melodier fra Valdres.

Lurlåten ”Høstbrune sæter” ble benyttet som introduksjon til programledernes sceneinntreden.

I et tidligere ”Hjuringen” skrev vårt nordligste (?) medlem, Øistein Hanssen (medl. 27) om bruken av bukkehorn i tidligere krigshandlinger i Finnmark.

Han kunne også opplyse at jødene brukte bukkehornet, eller shofaren, under beleiringen av Jeriko. Her en noe mer utførlig rapport fra hendelsen.

Vi advarer mot sterke scener....

Israelittene inntar Jeriko

Jeriko var lukket og låst for israelittene. Ingen kom ut, og ingen gikk inn.

2 Da sa Herren til Josva: «Se, jeg gir Jeriko med kongen og hans tapre krigere i din hånd. 3 Nå skal alle stridsmennene gå rundt byen én gang hver dag, og det skal dere gjøre i seks dager. 4 Sju prester skal gå foran paktkisten, hver med et bukkehorn. Den sjuende dagen skal dere gå sju ganger rundt byen, og prestene skal blåse i hornene. 5 Så skal de blåse en lang tone, og så snart dere hører denne lyden av hornene, skal hele folket sette i et kraftig krigsrop. Da skal bymuren styrte sammen, så folket kan gå rett inn i byen.»

6 Så kalte Josva, Nuns sønn, prestene til seg og sa til dem: «Ta paktkisten og la sju prester gå foran Herrens kiste med hvert sitt bukkehorn.» 7 Til folket sa han: «Dra av sted og gå rundt

byen! De væpnede menn skal gå fram foran Herrens kiste.»

8 Da Josva hadde talt til folket, gikk de sju prestene som bar hvert sitt bukkehorn for Herrens åsyn, av sted. De blåste i hornene, og Herrens paktkiste fulgte etter.

9 De væpnede menn gikk foran prestene som blåste i horn, og baktroppen fulgte etter kisten. Hele tiden ljomet hornene. 10 Josva hadde sagt til folket: «Dere må ikke rope og ikke gi lyd fra dere. Ikke et ord må komme fra munnen deres før jeg gir ordre om å rope. Da skal dere rope.» 11 Så lot han Herrens paktkiste føre én gang rundt byen. Siden gikk de tilbake til leiren og overnattet der.

12 Neste morgen stod Josva tidlig opp, og prestene tok Herrens paktkiste mellom seg. 13 De sju prestene som bar hvert sitt bukkehorn, gikk foran kisten og blåste hele tiden i hornene. De væpnede menn gikk foran dem,

og baktroppen fulgte etter Herrens kiste. Hele tiden ljomet hornene.

14 Den neste dagen gikk de igjen én gang rundt byen og vendte så tilbake til leiren. Dette gjorde de i seks dager.

15 Den sjuende dagen stod de opp med det samme det grydde av dag, og gikk sju ganger rundt byen. De bar seg at på samme måten som før, men den dagen gikk de sju ganger rundt byen.

16 Da prestene blåste i hornene for sjuende gang, sa Josva til folket: «Rop nå! For Herren har gitt dere byen. 17 Byen og alt som er i den, skal være bannlyst og tilhøre Herren. Bare skjøgen Rahab og alle som er i huset hos henne, skal få leve, fordi hun skjulte de mennene vi sendte ut.

18 Dere må vokte dere vel så dere ikke får trang til bannlyst gods og tar av det som er viet til undergang. For da fører dere bann og ulykke over Israels leir.

19 Men alt sølv og gull og alle saker av kobber og jern skal være viet til Herren og bringes til hans skattkammer.»

20 Så tok folket til å rope, mens prestene blåste i hornene. Så snart folket hørte hornlåten, satte de i et kraftig rop. Da styrket muren sammen, og folket gikk rett inn i byen og inntok

den.

21 Så slo de alt som fantes i byen, med bann. Både menn og kvinner, unge og gamle, storfe, småfe og esler hogg de ned med sverd.

22 Til de to mennene som hadde speidet i landet, sa Josva: «Gå inn i skjøgens hus, og la både kvinnen og alle som hører henne til, komme ut, slik dere har lovt henne med ed.» 23 De unge mennene som hadde vært speidere, gikk da og hentet Rahab og hennes foreldre og brødre og alle de andre som hørte henne til. Alle slektningene hennes førte de til et sted utenfor Israels leir og lot dem være der.

24 Så satte de ild på byen og brente den opp med alt som var i den. Bare sølvet og gullet og det som var av kobber og jern, førte de til skattkammeret i Herrens hus.

25 Skjøgen Rahab og hennes familie, alle som hørte henne til, dem lot Josva bli i live. Hennes ætt har bodd blant israelittene helt til denne dag, fordi hun skjulte de mennene som Josva hadde sendt for å speide i Jeriko.

26 Den gang lot Josva folket avlegge denne ed: «Forbannet for Herrens åsyn være den som våger å bygge opp igjen denne byen. Når han legger grunnvol-

len til den, skal han miste sin eldste sønn, og når han setter opp portene, skal han miste den yngste.»

27 Således var Herren med Josva, og ryktet om ham spredte seg ut over hele landet.

Profetene har et uttrykk, Herrens dag, i forbindelse med Messias komme. Det er betegnelsen på 1.Tisjrei, nyttårsdagen, Rosj Hashanah (hodet på året), starten på høstfestene. Dagen har mange betegnelser, bl a. Jom Teruah, basun-dagen og Jom Hadin, dommens dag.

I 3 Mos 23:24 står det at ba-

sunen skal lyde – teruah betyr egentlig «revelje».

Etter Guds påbud til Moses, skulle det hver nymåne blåses i to trompeter, for å vekke og samle lederne og folket, og i én sjofar (bukkehorn), kalt «den første sjofar», til minne om Loven (2 Mos 19:13). Den representerte det venstre hornet til væren som ble ofret i stedet for Isak.

Men på 1.Tisjrei skulle det blåses i én trompet, for å vekke og samle Israels ledere, og i to sjofarer. Den andre, «værens høyre horn», ble kalt «den siste sjofar», som skulle forkynne Messias komme.

Den nystartede duoen med **Roar Vangen**, gitar og **Odd S. Lund**, bukkehorn/munnharper/seljefløyte/tromme, holdt konsert på en godt besøkt Fabrikken i Oslo, tidligere i vår.

Om dette var duoens debut, vet ikke redaktøren, men de som gikk glipp av denne konserten kan få høre gitarens Fanitull og bukkehornets Hinmann (som det står i festivalprogrammet) på Den Norske Folkemusikkveka på Ål i slutten av denne måneden. Her holder duoen konsert i

Ål kulturhus / Veslesalen 27. mai klokka 14:00.

Musikerne blir også å høre senere i Festivalen, både som duo og hver for seg.

På lørdag blir det også anledning til å høre lurer og bukkehorn, ved å delta på utmarsj opp til Sundreberget topp. Vel oppe blir det mat, drikke og konsert ved Eilif Gundersen og Odd S. Lund.

Har du anledning er turen til Ål vel verdt å ta.

I sagaen om Sverre Sigurdsson kan vi lese om luren ANDVAKE.

- Innsendt av Magnar Storbækken (medl. 78) -

Året er 1180. Kong Sverre har seiret i slaget på Ilevollene og kong Magnus har flyktet til kong Valdemar i Danmark.

Kong Sverre dro sørover om sommeren og kom til Bergen dagen før Petersmesse (29. juni). Han ga da grid og fred til alle bymennene; og de tok imot ham sømmelig, som det var deres skyldighet. Han la alt land under seg.

Men lendmennene hans råd-slo om hvor de skulle gå, til Pål som var lendmann hos kong Magnus, eller til Bergen. De gjorde det første, og kom til Pål om morgenen.

Pål merket ikke noe før det hørtes **lurblåst** ute. De rev ned tjeldene og verget seg bra, og det ble et stort mannefall. Pål Andresson falt der og mange med ham.

Samme vinter, natten etter mandag i andre uken av langfasten, hendte det at kong Sverres vaktmenn fikk se langskip som rodde inn Vågen; på det ene ski-

pet var det reist et merke, og de hørte også høyt våpenbråk fra mennene ombord. Vaktmennene lot **lurene** låte med en gang. Og nå ble det bråk blant birkebeinene i byen. Det gikk straks ord om at kong Magnus var kommet med hæren sin. Mange kledde seg i all hast, noen væpnet seg, andre ikke - men alle flyktet; noen løp inn i kirkene, noen opp i fjellet og noen andre veier ut av byen.

Kong Sverre gikk ut i svalen fra herberget, og da den første hærblåsten lød, sa han : "*Gud og den hellige kong Olav hjelpe oss nå!*"

Så løp han ned i gården og inn i stretet og møtte ikke en mann før han kom til Nonneseter; der kom det en bonde ridende mot ham. Kongen ba ham om hesten, men bonden svarte nei, og ville ikke av med hesten. Kongen måtte nå ha hesten, koste hva det koste ville, og han sa at han ville ta den med våpenmakt om han ikke fikk den på annen måte.

Så nødvendig var det for ham å ride at han brukte makt

for å få en hest som han ikke ville ridd for mye sølv og gull om han ikke hadde vært nødt til det; han sa alltid siden at han aldri hadde sittet på en elendige-
re hest.

Men han red likevel opp til Årstad, og der traff han noen av birkebeinene. De ventet der en stund, så kom det flere birkebeiner nedenfra byen, de kom 2 eller 3, 6 eller 7 i følge. Da fikk de høre at dette var en bondehær og ikke kong Magnus' ; det var vossinger og osterøyinger og nordhorder.

Jon Kutissa var fører for hæren, og de hadde rodd skipene over til Jonsbryggen. Der gikk de i land, og de satte opp fylking med en gang inne på Jonsvollene og kom nesten inn til bunnen av Vågen.

Det ble ikke til at de gjorde åtak på byen. Noen av folkene ble satt i land ute ved Holmen, og de gikk opp utenfor Kristkirkegården, de **blåste til kamp** og ropte hærrop. Noen løp inn i kongsgården, men de viste lite mot.

Det var mørk natt, og birkebeinene kunne ikke se hæren deres, derfor flyktet de. Hvis de hadde visst hva slags folk dette var, ville de fort ha jaget dem bort, for det var en mindre del av

bondehæren dette enn den som var igjen på vollene.

Men da kong Sverre fikk visshet for at dette var en bondehær og ikke kong Magnus' menn, lot han kalle sammen alle de av folkene sine som var kommet til ham, og sa at de skulle gå tilbake til byen igjen; han sa at hæren deres snart ville samle seg når birkebeinerne hørte **luren** hans, **Andvake**.

Han sa at det var nok mange av mennene som hadde løpt i kirker og mange hadde vel gjemt seg i byen, de ville nok komme alle sammen om de bare kunne.

Og på den tid kongen kom ned i byen, hadde det samlet seg folk om ham; det var i dagningen. Da han kom til Olavskirken, lot han blåse i **luren** og reiste merket.

Det hadde vært mange birkebeinere i Olavskirken, Korskirken, Nikolaskirken og Steinkirken, og de kom alle sammen til ham, og mange kom utenfra byen.

Nå fylket kongen hæren ovenfor Allehelgenskirken og talte til mennene. Han ba dem gå djervt frem i striden, - *”for det er så mye mer skam for bøndene å tape som de har flere folk”*.

Da sa birkebeinene alle som én at den som ble redd for bon-

dehæren, skulle aldri trives. De ropte hærrop og løp ut av fylkingen og ut på vollen mot bondefylkingen med skrik og rop og egget hverandre veldig opp.

Da bøndene så kongens merke kneise høyt mot himmelen som nå lysnet av dag, ble de fælne, og nå hvinte birkebeinernes våpen mot dem også.

Da tok de første flukten de bøndene som sto forrest, og så den ene etter den andre. Birkebeinene la etter dem og slo ned bøndene som slakteveg. Noen av bøndene rente til skipene, noen hoppet på sjøen, og mange druknet, noen ble tatt mens de lå på svøm, birkebeinene fulgte etter dem ned til stranden.

Da nå den første flokken var jaget på flukt, vendte kongen tilbake til vollene, og derfra til byen ved bunnen av Vågen. Der kom det mange bønder til ham, og han ga grid til alle som kom i hans makt. Så gikk kongen ut gjennom byen, og han kysset alle hovedkirkene. Det ble nå lyst av dag.

Jon Kutissa hadde ikke gått i land, for han var gammel og tungfør. Bøndene rodde ut av Vågen med en gang de kom ut på skipene, de var glade de kom seg bort jo før jo heller. De syntes aldri det hadde gått dem verre, enda så mye mannskap de hadde.

Den amerikanske komponisten Michael Galasso fikk i oppdrag å lage musikk til Det Norske Teaters oppsetning av ”**PEER GYNT**”. Han har flere ganger tidligere samarbeidet med superregissøren Robert Wilson, og forestillingen fikk en samlet presse til å juble etter premieren den 19. februar 2005.

Galasso ville gjerne bruke norske folkemusikere til å spille inn sin musikk. På denne måten fikk musikken et visst preg av norsk folkemusikk, selv om den

egentlig er ganske internasjonal. Musikken ble avviklet elektronisk, dvs. ingen levende musikere under forestillingene.

Blant instrumentene som ble brukt var også både lur og bukkehorn. Særlig i scenen fra ”Dovregubbens hall” ble hornene brukt flittig. Det var Jørn Simenstad som trakterte de forskjellige blåseinstrumentene.

I tillegg til lur og bukkehorn, var det med feler, cello, munnharper, kantele, sang, diverse fløyter og perkusjon.

Norsk Lur- og Bukkehornlags tillitsvalgte 2004 / 2005

Formann:

Eilif Gundersen
Venedokken
3570 Ål
32 08 68 93/918 39349
e-g-data@online.no

Kasserer:

Magnar Storbækken
2540 Tolga
92 66 20 79
magnar@fjellnet.no

Sekretær:

Jørn Simenstad
Bølerskrenten 9
0691 OSLO
90 08 46 89
simen@lindberg.no

Styremedlemmer:

Odd Sylvarnes Lund
Saturnv. 11 C
0492 Oslo
22 15 30 38
Odd.Lund@nmh.no

Unni Løvlid
Oskar Braatensgate 4
0474 OSLO
916 91919
unniloevlid@hotmail.com

Varamedlemmer:

Bjørn Aksdal
Granv. 2B
7058 Jakobsli
bjorn.aksdal@hf.ntnu.no

Knut Skrindo
Østreheimsv. 25
0590 Oslo

Revisor:

Mary Bartholemy

Valgkomité:

Eli Storbekken
Amtmann Meinichsgt. 6
0482 Oslo
eli.storbekken2@chello.no

Margrete Nordmoen
Kveste
4690 Valle

Rolf K. Seldal
Tranevegen 113
5238 RÅDAL

HAR DU SETT
Norsk Lur- og Bukkehornlags
egne hjemmesider!

Adressen er:
www.lurogbukkehorn.org

NY VERVEKAMPANJE

Så er NLB på ny i gang med en omfattende vervekampanje. Dette er på **ingen** måte et signal om at vi desperat trenger nye medlemmer.

Tvert i mot:

I dag er vi 137 medlemmer / organisasjoner, og dette må sies å være meget bra.

Men vi vet at det fremdeles finnes mange mennesker som både er interessert i våre gamle instrumenter, som er glad i musikk, som er fascinert av historie, og som gjerne blir medlem i NLB bare de får vite om oss!

Denne gang setter vi oss ikke noe mål om å nå et visst antall medlemmer: Blir vi 149 er det flott, og når vi 200 medlemmer er det helt utrolig.

Så, kjære medlemmer: Fortell dine venner om NLB!

PREMIE

Igjen skal de nyvervede leve i intens spenning frem til vi foretar trekningen om vervepremien: selve Luren (med stor L). Den er laget av Norges eneste profesjonelle næverlurmakar: Magnar Storbækken.

Innmeldingsskjema finner dere på
hjemmesidene våre www.lurogbukkehorn.org

STÅ PÅ
